

PIIRIDEST JA SÕNAKUULELIKKUSEST

Kuidas rääkida lastega nii, et nad kuulaksid

Kuidas tulla toime jonniga ja protestiga

TEA AUSIN

Innove Rajaleidja Võrus psühholoog

5. veebr. 2019

MIS ON PIIRID?

Piiridest saame teadlikuks siis, kui neid ületatakse

Piirid on muutuvad

Milline on minu arvamus piiride kohta?

Mida laps teeb?

Kirjelda lapse käitumist hinnanguvabalt.

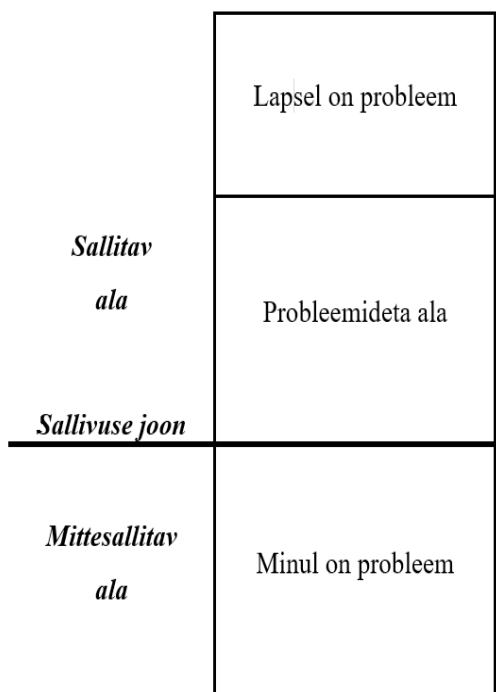
Mida laps teeb?

Mida ma näen?

Mida ma kuulen?

Kellel on probleem?

Sallitav käitumine
Mittesallitav käitumine

Kui lapsel on probleem

Tavalisemaid vastuseid:

Lahenduste pakkumine (nõu andmine, moraali lugemine, küsitlemine, käsu andmine, hoiatamine)

Lapse murede vältimine (rahustamine, teema vahetamine, loogika kasutamine)

Kohtumõistmine (analüüsimine, sildistamine, kritiseerimine, kiitmine)

Kui lapsel on probleem

KUULAMISOSKUSED

Ukseavajad (räägi mulle...)

Mittesõnaline (noogutused, lapsele orienteeritus)

Avatud küsimused. NB! Vähem on parem.

Jutu sisu peegeldamine

Tunnete peegeldamine

Tunnetest rääkimine

Ajastus: pikemalt saab rääkida siis, kui emotsioonid ei valitse mõtlemise üle

Kõik tunded on lubatud; tunnete puhul tegutsemist saab valida

Kui minul on probleem

Kehtestav minasõnum (minu piiride väljendus)

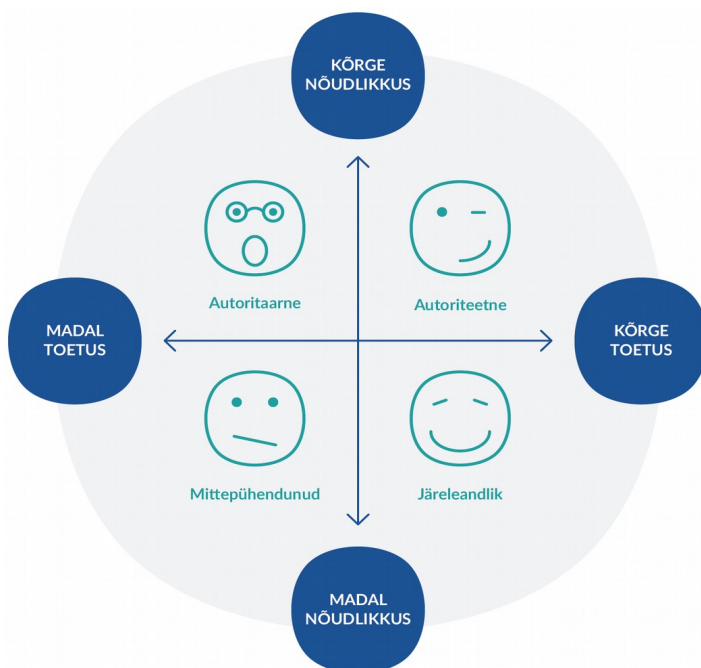
Lapse käitumise hinnanguvaba kirjeldus

Minu tunne

Käitumise mõju minule

Probleemide lahendamiseks on vaja, et kehtestamine vahelduks kuulamisega.

Vanemlikud stiilid

Kuidas veel toetada positiivset käitumist?

Õpeta lapsele oskusi

Eeskuju

Kohanda keskkonda

Loo võimalusi õnnestumiseks

Tähelepanu reegel

Võimendub see käitumine, millele me pöörame palju tähelepanu.